

[Kai Moltke.]

bat. Det er altid rart at vide, hvad man vil; men det er mest nyttigt, når man kan gøre noget for at opnå det, man vil, og en sådan situation tror jeg ikke er til stede i øjeblikket.

Nu formoder jeg, at der snart kommer en udenrigspolitisk debat her, og jeg skal derfor ikke kunstigt drage udenrigspolitiske spørgsmål fra de forskellige dele af jordkloden ind, bl. a. også fordi der er en vis mangel på modning af en række af de problemer, som bliver trukket frem her.

I regeringens oplæg har vi den gamle, forsigtige stilling: man vil arbejde tosidigt for afspænding ved på et vist tidspunkt, når det er godt forberedt og tidspunktet er gunstigt, at være med til at forberede en europæisk sikkerhedskonference og meget andet. Det er alt sammen såre rigtigt, men også her befinder vi os på nærværende tidspunkt i en omlægning, først og fremmest en omlægning med hensyn til de tyske problemer og de tilnærmelser fra sovjetisk side, som er sket.

Men én ting må jeg alligevel undre mig over, når vi snakker om udenrigspolitiske problemer. Jeg tror, der hersker almindelig glæde i tinget over at se hr. Per Hækkerup igen overtage ordførerposten her og komme med sine bemærkninger, men jeg havde nær sagt: ak, hvor forandret! Det forekommer mig nemlig, at sidste gang hr. Per Hækkerup beskæftigede sig med international afspænding i Europa og med en europæisk sikkerhedskonference, fremlagde han en oven i købet meget lang spiseseddel om konkrete ting, som vi skulle tage stilling til, og som i alt væsentligt var taget ud fra en tale, den radikale ordfører, hr. Niels Helveg Petersen, noget letsindigt havde holdt. Vi fik et dagsordensforslag, og senere fik vi det ganske morsomme forslag til folketingsbeslutning om ændringer af visse sider i socialdemokratiets . . . undskyld, regeringens udenrigspolitik. Ja, jeg kom til at fortælle mig; det, der faldt mig i tankerne, var, at der måske var foretaget visse ændringer i mellemtiden i socialdemokratiets udenrigspolitik vedrørende disse problemer, for jeg hørte ikke et af disse konkrete problemer fremdraget her i dag, til trods for at det var hr. Per Hækkerup, der stillede dagsordensforslaget i sin tid; hr. Per Hækkerup talte

i dag uden at kaste noget længselsfuldt blik tilbage på den fortid, da man virkelig opstillede udenrigspolitiske alternativer

I øvrigt er der en række interessante spørgsmål, som alle sammen venter på deres løsning. Jeg tænker, de fleste har været overordentlig spændt på, hvad man ville gøre i den øjeblikkelige økonomiske situation. Hr. Niels Helveg Petersen var tilsyneladende blevet sat til at tage tyren ved hornene, og så kom han i tanker om, at der jo også kan gennemføres fornuftige ting i Sverige — ved siden af de ufornuftige — at man i Sverige gik ind for en 15 pct. moms, og at det måske var en idé at arbejde sammen med socialdemokratiet om at føre noget sådant frem. Nu var det vel sådan en første svale, som ikke bebuder alt for megen vending i vejret på dette punkt lige i øjeblikket, men det var vel dog en føler om en omlægning af hele vort skattestystem. Se, her må jeg advare indstændigt. Baggrunden i Danmark og Sverige er nu ikke lige ens på alle punkter, og jeg tror, at en forhøjelse af moms til 15 pct. vil være lige netop den yderligere dråbe, som meget let kan få det til at koge temmelig kraftigt i det politiske liv og i befolkningen.

Jeg tror, hr. Aksel Larsen havde ret, når han sagde, at før man udslynger den slags ting, må man tage hele spørgsmålet om forbrugsskatterne op til en nærmere grundig undersøgelse, så må man have perspektiverne for den direkte skats udvikling med. Jeg skal i alle tilfælde for mit vedkommende i allerhøjeste grad frabede mig disse antydninger om en momsforhøjelse efter udskrivningsprocent og alt det andet som noget ønskeligt, noget særlig egnet til at skabe enighed her i folketinget.

Det næste punkt, jeg har plukket ud — for åbningstalen holder sig jo temmelig meget til store almindeligheder — er en hel række felter, hvor visse ting er under forberedelse. Man har realkreditkommissionen, hvis betænkning skal omformes i praktisk politik. Man har landbøkkommissionens og en række andre udvalgs grundige arbejde med landbruget. Man har, så vidt jeg ved, også en kommission eller et udvalg siddende, som skal finkæmme hele problemstillingen i forbindelse med aktieselskabslovgivningen.

Kort sagt, der er interessante spørgsmål